

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Απάντηση: Δημοκρατία»

Συγγραφή: ΔΡΑΚΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Εφαρμογή: ΚΟΜΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Απάντηση: Δημοκρατία

Εφαρμογή σεναρίου

Κωνσταντίνος Κόμπος.

Δημιουργία σεναρίου

Μαρία Δρακάκη.

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

1ο 12/Θ Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης (ενταγμένο στο ΑΠΘ)

Χρονολογία

Από 31-03-2014 έως 3-04-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού», ενότητα 1.5 Η πατρίδα μας γιορτάζει, κεφ.3 «Για το Πολυτεχνείο».

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Ιστορία

Νεοελληνική Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Εικαστικά

Μελέτη Περιβάλλοντος

Τεχνολογία

Φυσική Αγωγή

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Θεατρική Αγωγή

Εκπαιδευτικές εκδρομές

Σχολικές γιορτές

Πολιτιστικά προγράμματα

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 8 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο ΤΠΕ

II. Εικονικός χώρος

Επιλεγμένοι ιστότοποι

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Απαιτείται μια προϋπάρχουσα κουλτούρα του εκπαιδευτικού ως προς την αξιοποίηση ποικίλων μορφών τέχνης στην παιδαγωγική διαδικασία. Οι μαθητές πρέπει επίσης να είναι εξοικειωμένοι με την εργασία σε ομάδες, καθώς και με τα ψηφιακά μέσα που χρησιμοποιούνται.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Μαρία Δρακάκη, Απάντηση: Δημοκρατία, Γλώσσα Γ Δημοτικού, 2012.

Το σενάριο αντλεί

Τζόβλα ΕΙΡΗΝΗ, 28η Οκτωβρίου, Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Δημοτικού, 2012

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο εντάσσεται στα σενάρια άτυπου γραμματισμού και λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο του εορτασμού της επετείου του Πολυτεχνείου. Συνδέεται με τις επίκαιρες ενότητες του μαθήματος της Γλώσσας και μπορεί να αντλήσει ώρες και από την Ευέλικτη Ζώνη. Η επεξεργασία της ιστορικής μνήμης έχει εδώ τον χαρακτήρα μιας εισαγωγικής αντιμετώπισης της σχέσης των καλλιτεχνικών γλωσσών και των νέων τεχνολογιών με το υλικό της, και της διαμόρφωσης ενός μοντέλου βιωματικής ιστορικής αναζήτησης και αφομοίωσής της. Ο επετειακός εορτασμός αντιμετωπίζεται δια μέσου του παρόντος σεναρίου ως καταληκτικό μιας διαδικασίας δραστηριοτήτων που παρέχουν βαθμούς ελευθερίας στους/στις μαθητές/-τριες και προετοιμάζουν πολλαπλά την έκφρασή τους στην κεντρική εκδήλωση του σχολείου. Σκοπός του σεναρίου είναι να δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά να προσεγγίσουν την επέτειο του Πολυτεχνείου ως μια ενδιαφέρουσα προσωπική και ταυτόχρονα συλλογική βιωματική διαδρομή αναζήτησης και έκφρασης και όχι ως μονοήμερη εκδήλωση ανάγνωσης κειμένων ή απαγγελίας ποιημάτων ή παρουσίασης θεατρικών στιγμιότυπων.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Οι μαθητές/-τριες στο πλαίσια επεξεργασίας των επίκαιρων ενοτήτων της 17ης Νοέμβρη διαβάζουν τα σχετικά κείμενα που υπάρχουν στο βιβλίο *Γλώσσα Γ' Δημοτικού «Για το Πολυτεχνείο»* (σσ. 83-84) και αποφασίζουν με την παρότρυνση του εκπαιδευτικού να επιλέξουν την επέτειο του Πολυτεχνείου ως ένα από τα θέματα με το οποίο θα ασχοληθούν στην Ευέλικτη Ζώνη. Στόχος είναι η παρουσίαση στην κεντρική εκδήλωση του σχολείου να είναι αποτέλεσμα μιας βιωματικής συλλογικής διαδρομής με αναζήτηση των πηγών, καθώς επίσης και η δημιουργική συμμετοχή των μαθητών/-τριών στην περίοδο προετοιμασίας της επετειακής εκδήλωσης με υψηλό βαθμό ελευθερίας έκφρασης σε κάθε ομάδα — που θα προκύψει από τη διάδραση των παιδιών με ένα σχετικό με την επέτειο ντοκιμαντέρ. Το ζητούμενο είναι η αλλαγή της λογικής στην αναζήτηση των πηγών και η δημιουργική συμμετοχή των μαθητών στην περίοδο προετοιμασίας της επετειακής εκδήλωσης.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Το σκεπτικό του συγκεκριμένου σεναρίου είναι οι μαθητές να επιχειρήσουν να απαντήσουν στις επιστολές της ταινίας με γραπτό λόγο υποδυόμενοι ανά ομάδα τον ρόλο του αποδέκτη των επιστολών εκείνης της εποχής, συνειδητοποιώντας έτσι τον επικοινωνιακό ρόλο της γλώσσας. Μέσα από αυτή τους την απάντηση θα διαμορφώσουν —αξιοποιώντας ψηφιακά μέσα— εικόνες δημοκρατίας με τη δική τους σφραγίδα, οι οποίες θα αποτελέσουν το μοτίβο της τελικής εκδήλωσης με παράλληλη βέβαια προβολή του ντοκιμαντέρ που θα προβάλλεται αποσπασματικά ξετυλίγοντας το χρονικό της επετείου. Οι εικόνες δημοκρατίας θα αποτελέσουν, δηλαδή, τον κορμό της παρουσίασης που θα έχει τον τίτλο «ΑΠΑΝΤΗΣΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» και θα είναι

στην ουσία το ζητούμενο της γενιάς του Πολυτεχνείου και η απάντηση του αγώνα τους ενάντια στη δικτατορία.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/τριες:

- να αντλήσουν πληροφορίες για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου από μια σύγχρονη οπτικοακουστική δημιουργία της εκπαιδευτικής τηλεόρασης·
- να προσεγγίσουν ψηφιακές πηγές που αξιοποιούν ποικίλες μορφές τέχνης·
- να αναδείξουν λέξεις-κλειδιά που σχετίζονται με τους αγώνες του Πολυτεχνείου·
- να αποσαφηνίσουν τις έννοιες ‘δικτατορία’-‘δημοκρατία’·
- να προσεγγίσουν ποικίλες μορφές καλλιτεχνικής δημιουργίας ως μέσα δημιουργικής και πολυδιάστατης έκφρασης·
- να εξοικειωθούν με την εργασία σε ομάδες, τη σύνθεση και τη συλλογική έκφραση·
- να βιώσουν μια αλληλοδραστική διαδικασία μάθησης.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/τριες:

- να επιλέξουν κριτικά τα στοιχεία που θα χρησιμοποιήσουν σε μια πολυτροπική παρουσίαση·
- να έρθουν σε επαφή με δημιουργίες ελλήνων λογοτεχνών·
- να εξοικειωθούν με τις προϋποθέσεις σύνταξης μιας επιστολής και με τα κριτήρια αξιολόγησής της·
- να συνειδητοποιήσουν τον επικοινωνιακό χαρακτήρα μιας επιστολής·

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο·
- να συνειδητοποιήσουν τη λειτουργικότητα του γραπτού και προφορικού λόγου·
- να πλαισιώσουν επικοινωνιακά τον λόγο με την αξιοποίηση έργων τέχνης·
- να εξοικειωθούν με την ιστορική αφήγηση·
- να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο και να εκφραστούν.

Γραμματισμοί

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/τριες:

- να γνωρίσουν τους εννοιολογικούς χάρτες και το λογισμικό CMAPS TOOLS·
- να εξοικειωθούν με το πρόγραμμα του επεξεργαστή κειμένου και της εικόνας·
- να εξοικειωθούν με την αναζήτηση στο εσωτερικό ιστότοπου·
- να εξοικειωθούν με την αναζήτηση σε λογοτεχνικές και γλωσσικές ψηφιακές βάσεις δεδομένων·
- να οργανώνουν πρωτότυπες παρουσιάσεις σε κοινό αξιοποιώντας με δημιουργικότητα και φαντασία σύγχρονα εργαλεία των ΤΠΕ·
- να εξοικειωθούν με ελεύθερο λογισμικό δημιουργίας εικονογραφημένης ιστορίας·
- να εξοικειωθούν με την αντιγραφή/διαγραφή/επικόλληση κειμένου και εικόνας·
- να αναπτύξουν δεξιότητες οπτικού εγγραμματισμού·
- να προσεγγίσουν τον μηχανισμό της οπτικοακουστικής αφήγησης.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Ως αφορμή προβάλλεται το σχετικό δραματοποιημένο ντοκιμαντέρ από τον σύνδεσμο της εκπαιδευτικής τηλεόρασης με τίτλο «Γράμματα στο μέλλον». Πρόκειται για ένα δραματοποιημένο ντοκιμαντέρ που με έναν σύγχρονο τρόπο αναφέρεται στα γεγονότα του Πολυτεχνείου του 1973. Ένας νέος βρίσκει τυχαία ξεχασμένα γράμματα της μητέρας του από τις μέρες της εξέγερσης και μέσα από αυτά βιώνει μια πρωτόγνωρη συγκίνηση. Αυτό το ντοκιμαντέρ θα αποτελέσει το κείμενο-μήτρα για τις δραστηριότητες που προτείνονται στο σενάριο.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο εντάσσεται σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα στην προσέγγιση επετειακών ενοτήτων και συγκεκριμένα της επετείου του Πολυτεχνείου. Επιπλέον, το σενάριο, σύμφωνα με τα νέα πιλοτικά προγράμματα σπουδών για το επιστημονικό πεδίο Τέχνες-Πολιτισμός, επιχειρεί με την αξιοποίηση των ΤΠΕ να επιστρατεύσει διάφορες μορφές τέχνης για την έκφραση των μαθητών και να τους ευαισθητοποιήσει στους εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας που στηρίζονται στην καλλιτεχνική έκφραση. Έτσι προτείνονται δραστηριότητες με ερεθίσματα από τα εικαστικά, τη μουσική, τη λογοτεχνία, τον χορό-κίνηση, την οπτικοακουστική έκφραση με στόχο την κατανόηση των μηχανισμών υποκειμενικής ανάγνωσης που διέπουν καθοριστικά την πρόσληψη κάθε έργου τέχνης, αλλά και την αναζήτηση ευκαιριών για απόλαυση που αντλείται από τις τέχνες. Επίσης επιδιώκεται η ανάδειξη της σύνδεσης κάθε μορφής καλλιτεχνικής έκφρασης με τις κοινωνικές συνθήκες μέσα στις οποίες κάθε καλλιτέχνης λειτουργεί και αναπόφευκτα ενσωματώνει στο έργο του.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Αξιοποιούνται επιλεγμένοι ιστότοποι του Μουσείου Παιδικής Τέχνης, του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, της Λογοτεχνικής Τράπεζας Δεδομένων, ηλεκτρονικών λεξικών, αρχεία εκπαιδευτικής τηλεόρασης καθώς και το ελεύθερο λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης CMAPS TOOLS και εικονογράφησης παραμυθιού Storybird. Επίσης επιλεγμένα video από το YouTube.

Κείμενα

«Ρωμιοσύνη» του Γιάννη Ρίτσου από <http://www.snhell.gr>

Οπτικοακουστικό υλικό

«Γράμματα στο μέλλον», ντοκιμαντέρ από την εκπαιδευτική τηλεόραση.

«Hudle», χορογραφία του Simone Forti, από την 6η Biennale Σύγχρονης Τέχνης του Βερολίνου, 1961.

«Η μελαγχολία της ευτυχίας» του Μάνου Χατζιδάκη εμπλουτισμένη με εικόνες έργων του Ισπανού ζωγράφου Χουάν Μιρό (1893-1983).

«Η πινακοθήκη του Γαΐτη – Εργαλεία έμπνευσης για έναν έξυπνο ...τύπο», *Μουσειοσκευή του Μουσείου Σχολικής Ζωής*, Σύλλογος Φύλων του Μουσείου (βλ. συνοδευτικό υλικό).

«Χρωματοϊστορίες Γιάννης Γαΐτης», βίντεο.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Τη Δευτέρα 31/3/2014 και κατά το πρώτο δίωρο, τα παιδιά παρακολουθούν την προβολή του ντοκιμαντέρ «Γράμματα στο μέλλον» στη διεύθυνση www.youtube.com/watch?v=8igzOq5FXtA, αφού η προτεινόμενη διεύθυνση στο συνταγμένο σενάριο δεν είναι λειτουργική.

Ακολουθεί συζήτηση για να ανιχνευτεί η προϋπάρχουσα γνώση, η οποία αναδύεται σε συνδυασμό με την ανάγνωση και τον σχολιασμό των πηγών του εγχειριδίου. Η ιστορική μνήμη μεταφράζεται σε εικόνα, μουσική, λογοτεχνία. Οι μαθητές δουλεύουν ομαδικά και η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να γράψει την απάντηση για μια συγκεκριμένη επιστολή και, σύμφωνα με την ιδέα του ντοκιμαντέρ, να οπτικοποιήσει μια ή περισσότερες λέξεις κλειδιά που θα παραπέμπουν στην έννοια της ‘δημοκρατίας’.

¹ Οι φωτογραφίες λειτουργούν ως τεκμήριο εφαρμογής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Θεσσαλονίκη 5/11/1473

Δίμητρα,

έλαβα το φράγμα σου και χάρηκα
που και εγώ στην Αθήνα τραγουδάτε
τα ίδια τραγούδια που τραγουδάμε
και μιλώ ως ταξίτες της Θεσσαλο-
νίκης.

Εδώ στο Πολυτεχνείο εκκετόμαστε
να κλειστούμε μέσα και να σιγνώσουμε
πάνω, όπως στη Νορμική Λαδι
στη Αθήνα το Φεβρουάριο.

Τα πάνω θα βράζω:

Κάτω η χούφτα

Νικητριά στους Έλληνες

Ψυχή - Πατρίδα - Ελευθερία

Όλοι είμαστε ένας

Παός ενωμένος ποτέ νικημένος
Δυστυχώς και εδώ οι χαριζέες μισούν
παντού και ψάχνουν για δίδυμους του
Θεοδωράκη, αλλά μιλώ του καταβαλι-
νομέ και κρύβομαι τη μουσική.

Σας εκκετόμασται φίλοι μας
Έχετε τα χαριζέματα και την
αγάπη όλων μας, του Γιώργου, του
Πέτρου, της Αθηνάς, της Φιτίως.

Με αγάπη

Γιάννης

2

Οι λέξεις αυτές προσδιορίστηκαν στην α΄ φάση της ακρόασης των επιστολών και καταγραφής των ζευγαριών των αντίθετων λέξεων. Με κριτήριο τη χρονική ακολουθία της ανάγνωσης των επιστολών στο ντοκιμαντέρ γίνεται τυχαία η ανάθεση τους στις ομάδες. Το τελικό προϊόν της κάθε ομάδας μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως

² Τεκμήριο εφαρμογής η εργασία ομάδας παιδιών

δομικό στοιχείο για επετειακή εκδήλωση την επόμενη σχολική χρονιά, αφού οι γιορτές του Πάσχα πλησιάζουν. Επιπλέον, αποφασίζεται η κάθε ομάδα να σχεδιάσει πρόσκληση για την εκδήλωση. Ακόμη, εξηγείται στους/στις μαθητές/-τριες ότι η εργασία θα γίνει κυρίως με βάση τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα (Η/Υ, διαδίκτυο, λογισμικά).

3η & 4η διδακτική ώρα

Την επόμενη μέρα (Τρίτη 1/4/2014) τα παιδιά στην αίθουσα των ΤΠΕ³ για μία ώρα σχεδιάζουν⁴ την πρόσκληση της γιορτής της δημοκρατίας. Η κάθε ομάδα από τις τέσσερις που έχει η τάξη σχεδιάζει τη δική της πρόσκληση. Την επόμενη ώρα επιστρέφουν στην αίθουσα διδασκαλίας και αναζητούν και επιλέγουν μετά από προσεκτική ακρόαση από το *Ανθολόγιο Αναγνώσεων* και τη διεύθυνση του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού (<http://www.snhell.gr>) το ποίημα «Ρωμιοσύνη» του Γιάννη Ρίτσου (βλ. φύλλο εργασίας 6). Ακούν την απαγγελία του προσεκτικά από τον δημιουργό-ποιητή και στη συνέχεια το διαβάζουν σιωπηρά μελετώντας το περιεχόμενό του. Ανταλλάσσουν ιδέες για τα μηνύματά του. Στη γραφή της επιστολής-απάντησης τους παροτρύνονται να αξιοποιήσουν και λέξεις ή στίχους από το ποίημα που άκουσαν και μελέτησαν.

Την επόμενη μέρα (Τετάρτη 2/4/2014) τα παιδιά επισκέπτονται την αίθουσα των ΤΠΕ και για μία ώρα χρησιμοποιώντας την εφαρμογή tagxedo επιχειρούν να φτιάξουν σύννεφα λέξεων με στόχο να αναδείξουν κομβικές λέξεις που επαναλαμβάνονται στο ποίημα του Γ. Ρίτσου (βλ. φύλλο εργασίας 2). Τα σύννεφα αποθηκεύονται ως εικόνες στον φάκελο της ομάδας για την αξιοποίηση στη μελλοντική επετειακή εκδήλωση με τον τρόπο που θα αποφασίσουν τα μέλη της

³ ΤΠΕ = Τεχνολογίες Επικοινωνίας και Πληροφοριών

⁴ Χρησιμοποιούν ημερομηνίες της επόμενης σχολικής χρονιάς, αφού η εφαρμογή του σεναρίου έγινε σε χρόνο μεταγενέστερο του εορτασμού του Πολυτεχνείου.

ομάδας. Η εικόνα που ακολουθεί αποτελεί τεκμήριο εφαρμογής από την ομάδα 1 της τάξης.

Την επόμενη ώρα στην ίδια αίθουσα χρησιμοποιώντας το λογισμικό πρόγραμμα Cartoons Story Maker με το οποίο είναι εξοικειωμένες οι ομάδες των μαθητών δημιουργούν τη δική τους ταινία⁵ που έχει σχέση με τη [δημοκρατία](#).

5η & 6η διδακτική ώρα

Την Πέμπτη 3/4/2014, παρουσία της υπεύθυνης δασκάλας της τάξης κ. Μυστακίδου Κων/νας, τα παιδιά στο δίωρο γλωσσικό μάθημα στην αίθουσα διδασκαλίας

⁵ Αποτελεί τεκμήριο εφαρμογής η δημιουργία ταινίας από την ομάδα 2.

επισκέπτονται την πρώτη ώρα το Youtube και απολαμβάνουν την παρακολούθηση του βίντεο «Η μελαγχολία της ευτυχίας» του Μάνου Χατζιδάκη εμπλουτισμένη με εικόνες έργων του ισπανού ζωγράφου Χουάν Μιρό (1893–1983).

Στη συνέχεια καλούνται να δικαιολογήσουν τον τίτλο του έργου με δικές τους αυθόρμητες σκέψεις ενώ ταυτόχρονα προσπαθούν να ζωγραφίσουν τη δημοκρατία.

⁶ Οι φωτογραφίες αποτελούν τεκμήριο εφαρμογής.

Κάποιο παιδί αναφέρει ότι η μουσική έχει τίτλο μελωδία ευτυχίας, γιατί ζούμε ευτυχισμένοι με τη δημοκρατία, αλλά ο θάνατος αυτών που πολέμησαν για αυτή φέρνει μελαγχολία. Στην ερώτηση του εκπαιδευτικού αν η δημοκρατία δικαιώνεται με τον αγώνα των φοιτητών του στο Πολυτεχνείο, κάποια παιδιά αναφέρουν ότι και σήμερα για τα ίδια φωνάζουν οι άνθρωποι, «ψωμί, παιδεία, ελευθερία».

Την επόμενη ώρα την ίδια μέρα οι μαθητές γνωρίζουν τον ζωγράφο Γιάννη Γαΐτη και συγκεκριμένα έργα του, ανατρέχοντας στην Πινακοθήκη του Γαΐτη (ηλεκτρονικό αρχείο που εμπεριέχεται στη μουσειοσκευή του Μουσείου Σχολικής Ζωής Δήμου Χανίων, βλ. σχετική βιβλιογραφία. Επισυνάπτεται με το σενάριο ως αρχείο pdf). Παρακολουθούν από το YouTube το σύντομο video «Χρωματοϊστορίες Γιάννης Γαΐτης» στη διεύθυνση https://www.youtube.com/watch?v=sSy_ku818kc που παρουσιάζει τους κυριότερους σταθμούς στην καλλιτεχνική διαδρομή του ζωγράφου, καθώς και την εγκατάσταση «Η κηδεία της ζωγραφικής» με σαφή αναφορά στο Πολυτεχνείο. Αφού ανταλλάξουν ιδέες και προβληματισμούς, καλούνται ως ομάδα να επιλέξουν τα έργα που καυτηριάζουν την παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αξιών και να επιχειρηματολογήσουν για την επιλογή τους. Τα παιδιά αναφέρουν ότι στο έργο του Γαΐτη «Γενικές Μεταφορές» τα ανθρωπάκια είναι άψυχα χωρίς διαφορές, μονότονα αλλά οι άνθρωποι διαφέρουν, αφού κανένα παιδί στην τάξη δε μοιάζει με το άλλο. Ένα παιδί αναφέρει ότι ο μη σεβασμός στη διαφορετικότητα είναι παραβίαση ανθρωπίνου δικαιώματος.

⁷ Η Δημοκρατία, έργο της Ε.Α. αποτελεί τεκμήριο εφαρμογής.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Α΄

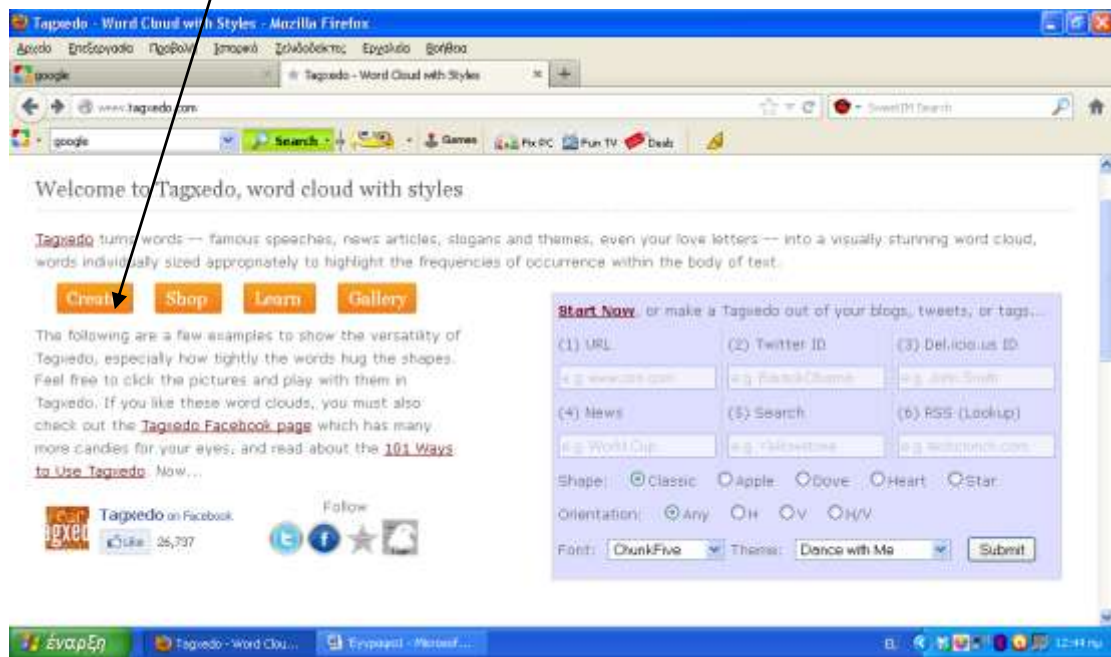
Ακούστε προσεκτικά την ανάγνωση της επιστολής από τον πρωταγωνιστή του ντοκιμαντέρ. Φανταστείτε ότι είστε ο αποδέκτης της επιστολής αυτής. Γράψτε την απάντησή σας με βάση τα παρακάτω χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει μια φιλική επιστολή και αξιολογήστε το αποτέλεσμα της ομάδας σας μετά τη σύνθεση των προτάσεων με τους βαθμούς 1 έως 4 (με το 4 ως άριστα).

Χαρακτηριστικά	1	2	3	4
μιας φιλικής επιστολής				
σαφήνεια				
πληρότητα				
συνοχή				
πληροφορίες				
λόγοι επικοινωνίας				
ερωτήματα				
έκφραση συναισθημάτων				
προσφώνηση				
υπογραφή				
τόπος				
χρόνος				

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Β΄

Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση: www.tagxedo.com και κάντε κλικ στη λέξη που δείχνει το βέλος:

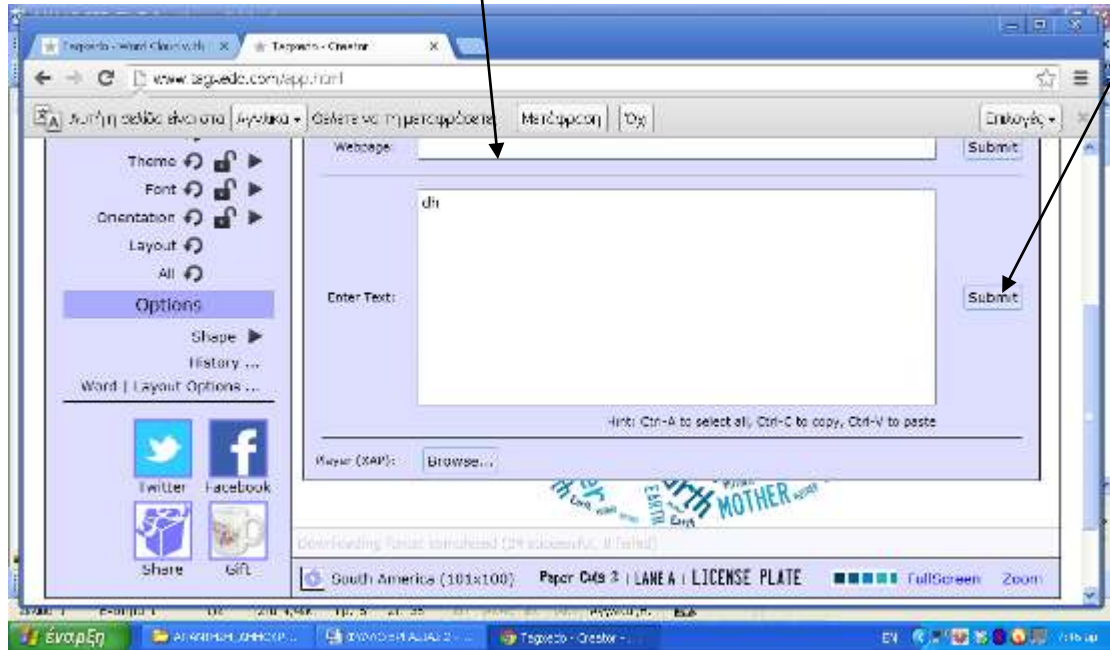

Κάντε κλικ στη λέξη που δείχνει το βέλος:

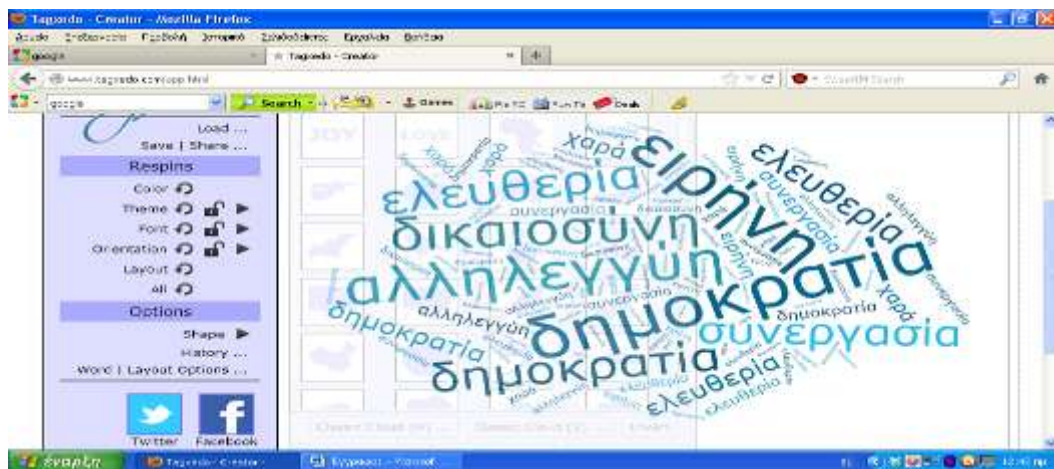
Εισαγάγετε την πρόταση ή τη λέξη στο πλαίσιο ηλεκτρολογώντας ανάλογα και πατήστε τη λέξη που δείχνει το βέλος

Εμφανίζεται στην οθόνη σας το σύννεφο το οποίο μπορεί να αλλάξει σχήμα, χρώμα δοκιμάζοντας τα κουμπιά στη στήλη αριστερά

ΠΡΟΣΟΧΗ! ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΕΤΕ ΝΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΕΤΕ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΣΥΜΦΩΝΗΣΕΤΕ ΟΤΙ ΣΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Καλή επιτυχία!!

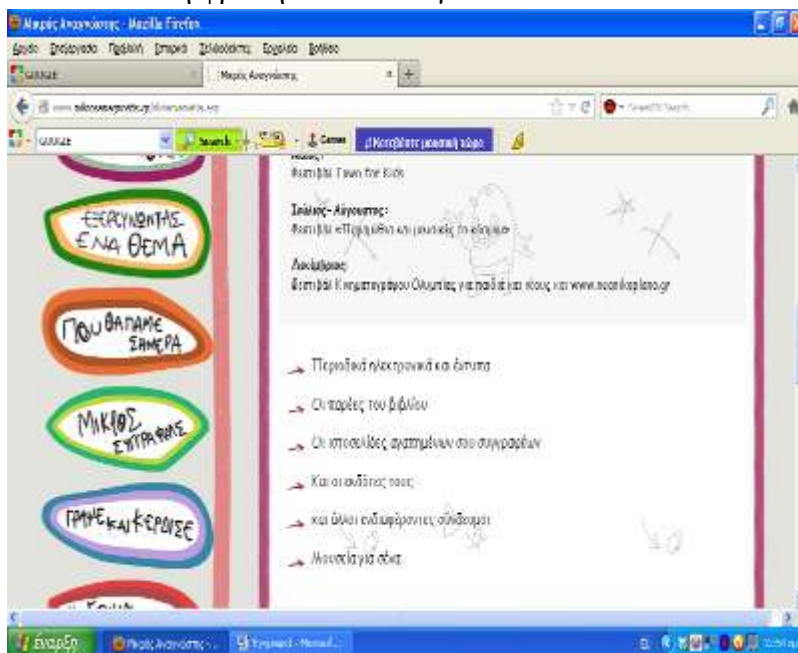

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Γ΄

Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση www.mikrosanagnostis.gr και κάνε κλικ στη φράση «Ρίξε μια ματιά».

Κάνε κλικ στη φράση «Μουσεία για σένα»

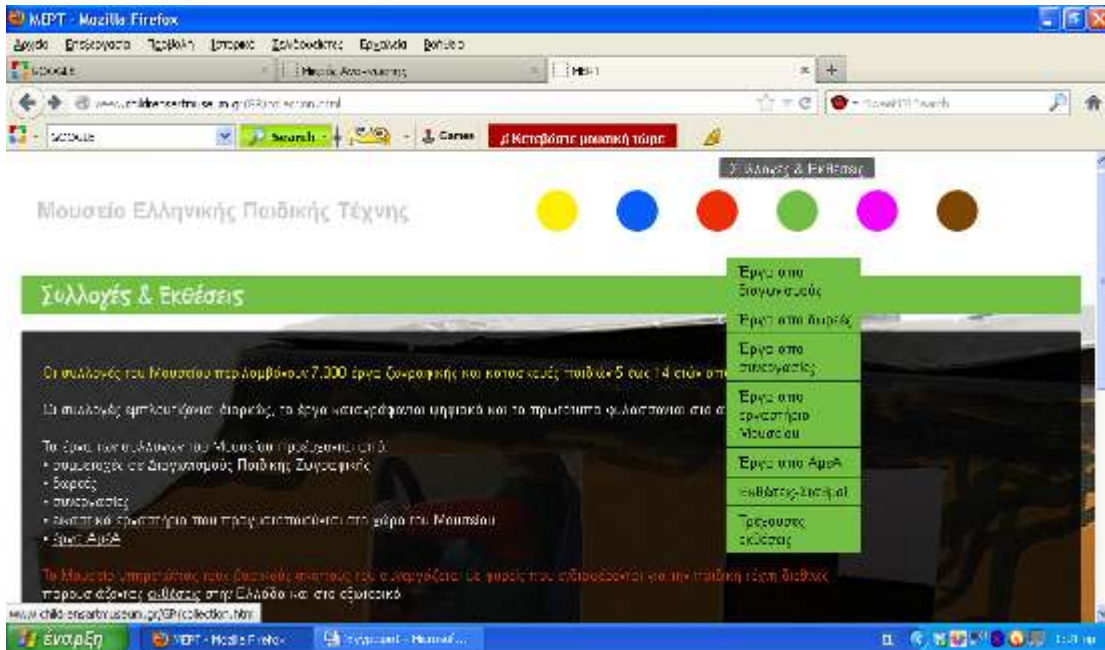
Το Μουσείο Παιδικής Τέχνης σε περιμένει να το επισκεφτείς αν κάνεις κλικ στο όνομά του:

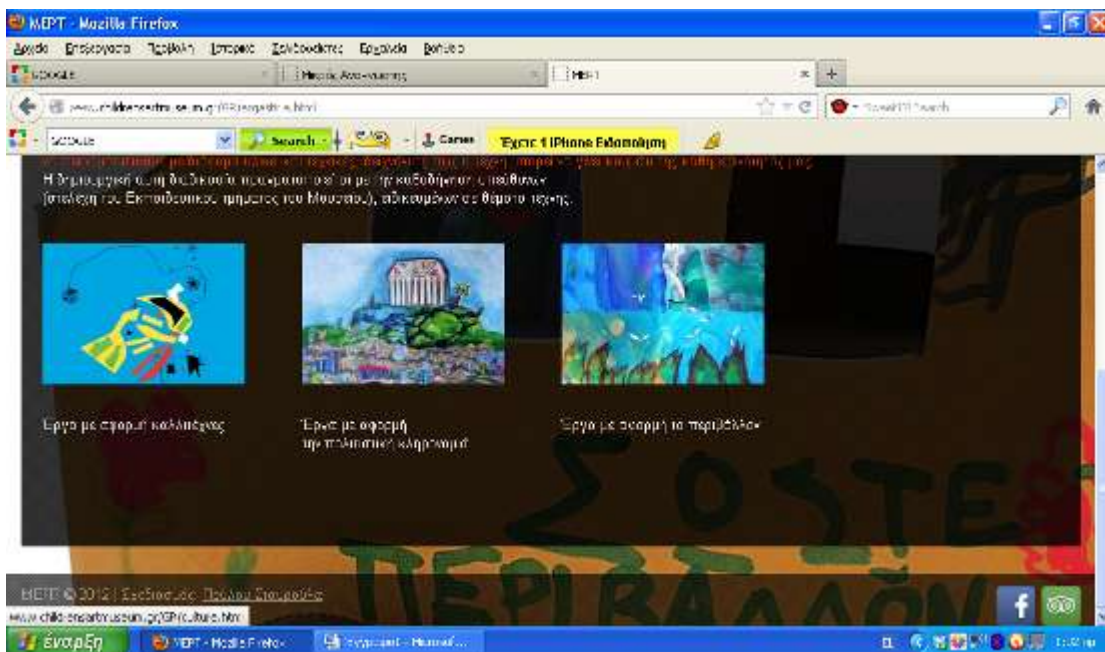
Μάθε περισσότερα για το Μουσείο αυτό διαβάζοντας τις σχετικές πληροφορίες στην παρακάτω οθόνη:

Αναζήτησε έργα της συλλογής του από διαγωνισμούς:

Διάλεξε την κατηγορία: «Πολιτιστική κληρονομιά»

Απόλαυσε όλα μαζί στην παρακάτω οθόνη: Κάνοντας κλικ στο καθένα από αυτά μπορείς να το απολαύσεις σε μεγέθυνση.

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Δ΄

Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση www.snhell.gr

Επιλέξτε από τη στήλη αριστερά «Ανθολόγιο αναγνώσεων»

Οι λογοτέχνες εμφανίζονται με αλφαβητική σειρά:

Επιλέξτε «Ρίτσος Γιάννης»

Επιλέξτε τώρα το έργο του «Ρωμοσύνη»

ΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΤΟ !!

ΚΑΛΗ ΑΚΡΟΑΣΗ!!

<http://www.youtube.com/watch?v=8CUrb8S49dA>

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορούσε να αξιοποιηθεί με μεγαλύτερη διάρκεια και υψηλότερο βαθμό ελευθερίας με προσαρμοσμένα φύλλα δραστηριοτήτων σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς (πινακοθήκη, ιστορικό αρχείο, δημοτική βιβλιοθήκη κλπ). Συγκεκριμένα, οι επισκέψεις σε ιστότοπους μπορούσαν να αντικατασταθούν με επισκέψεις σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς για τους οποίους ο εκπαιδευτικός θα κρίνει ότι έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τα ερεθίσματα εκείνα και τις πηγές που θα ενισχύσουν τους μαθητές να διαμορφώσουν με βάση την απάντηση στην επιστολή που έχουν επιλέξει το πολυαισθητηριακό παραγόμενο του

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο δυστυχώς εφαρμόστηκε σε χρονική περίοδο που ήταν πλησίον του Πάσχα, έτσι δεν υπήρχε ο σχετικός χρόνος για εφαρμογή όλων των δραστηριοτήτων που πρότεινε η δημιουργός του, γι' αυτό και έγινε επιλογή ορισμένων από τις προτεινόμενες.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Σ. 2006. *Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές. Προοπτικές, προβλήματα και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Βαλκάνος, Ν., Γ. Βοζίκας & Δ. Κουτσούγερας. 2006. *Οδηγός Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου*, Βιβλίο Εκπαιδευτικού. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ/ΠΙ, ΟΕΔΒ.

Δρακάκη, Μ. 2008. *Εργαλεία έμπνευσης για έναν έξυπνο ...τύπο. Μουσειοσκευή του Μουσείου Σχολικής Ζωής*, Σύλλογος Φίλων του Μουσείου. Χανιά: NEXTSTEP.

Ιντζίδης Ε., Α. Παπαδόπουλος, Α. Σιούτης & Αι. Τικτοπούλου. 2007. *Τα απίθανα μολύβια, Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού*, Βιβλίο Δασκάλου Μεθοδολογικές οδηγίες. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ/ΠΙ, ΟΕΔΒ.

- Κασιμάτη, Κ., Σ. Φερεντίνος & Χ. Καλλιγιάς. 2002. *Εισαγωγή καινοτομιών στη διδακτική πρακτική. Νέες τεχνολογίες και εκπαιδευτικοί. Μέντορας.*
- Κουτσογιάννης, Δ. 2000. Γλωσσική αγωγή και διαδίκτυο: δυνατότητες και περιορισμοί. Στο *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.
- Κουτσογιάννης, Δ. 2005. Η πολυτροπική θεωρία της επικοινωνίας ως εργαλείο για την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού. Στο *Πρακτικά του Συνεδρίου «Εικόνα και Παιδί»*, επιμ. Ου. Σέμογλου, 621 – 632. Θεσσαλονίκη..
- Κουτσογιάννης, Δ. 2001. Γλωσσική αγωγή: Νέες Τεχνολογίες. Στο *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα*, επιμ. Α.-Φ. Χριστίδης & Μ. Θεοδωροπούλου, 275-280. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας..
- Κόμης, Β. 2004. *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές χρήσεις των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Ντίνας, Κ. 2004. Γραμματισμός-Πολυγραμματισμοί και διαπολιτισμική γλωσσική διδασκαλία. Στο *Πρακτικά του 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου Πάτρας: Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*, επιμ. Π. Γεωργογιάννης, 193-206. Πάτρα: Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.
- ΥΠΕΠΘ/ΠΙ. 2008. *Πρόγραμμα Επιμόρφωσης σε εκπαιδευτικό Λογισμικό, Κλάδος: Δάσκαλοι ΠΕ 70*, Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας» Πράξη: « Ολοκληρωμένη Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία», Υπόεργο 2: «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για τη βέλτιστη αξιοποίηση των ΤΠΕ και των εκπαιδευτικών λογισμικών». Αθήνα.
- Χατζησαββίδης, Σ. 2005. Από την παιδαγωγική του γραμματισμού στους πολυγραμματισμούς: Νέες τάσεις, διαστάσεις και προοπτικές στη διδασκαλία της γλώσσας. Στο *Γλώσσα και Λογοτεχνία στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, επιμ. Κ. Μπαλάσκας & Κ. Αγγελάκος, 39-52. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Χατζησαββίδης, Σ. 2003. Η διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας στο πλαίσιο των πολυγραμματισμών. *Φιλολόγος* 113: 405-414.